

Η εφαρμογή μιας ιστοεξερεύνησης (WebQuest) στους μαθητές της Στ' τάξης Δημοτικού με σκοπό την καλλιέργεια της κριτικής τους σκέψης»

Ιωάννης Χατζηκυριάκου

Δάσκαλος, μεταπτυχιακός Φιλοσοφικής-Παιδαγωγικής Α.Π.Θ., Δημοτικό Σχολείο
Καλλιφύτου Δράμας
chatzikyr@gmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα ερευνητική εργασία αφορά την εφαρμογή μιας ιστοεξερεύνησης (WebQuest) στους μαθητές της ΣΤ' τάξης Δημοτικού με θέμα τα δικαιώματα του παιδιού και επιδιώκει να αναδείξει τους τρόπους με τους οποίους είναι εφικτό μια παιδαγωγική τεχνική, που βασίζεται στην αξιοποίηση του διαδικτύου, να φτάσει στην επίτευξη του «ανώτερου» μαθησιακού στόχου της καλλιέργειας διαστάσεων της κριτικής τους σκέψης.

Οι δύο βασικοί θεωρητικοί άξονες της παρούσας μελέτης αποτελούν, από τη μια πλευρά, το καίριο ζήτημα της ανάπτυξης της κριτικής σκέψης των μαθητών ως γνωστικής δεξιότητας και, από την άλλη, το πλαίσιο εφαρμογής των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην εκπαιδευτική πράξη και, ειδικότερα, ο προσδιορισμός των δυνατοτήτων που απορρέουν από τα προγράμματα του διαδικτύου για τη βελτίωση της διδακτικής πρακτικής. Ο χαρακτηρισμός, άλλωστε, των υπολογιστών και, ειδικότερα, του διαδικτύου ως «γνωστικού εργαλείου» και η αναγνώριση της συνεισφοράς του στην προώθηση της κριτικής ικανότητας των παιδιών αποτελούν ισχυρό κίνητρο για τον εντοπισμό των πιθανών αλληλεπιδράσεών τους.

Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην ανάδειξη της παραδοχής πως οι μαθητές μας είναι σε θέση να «μαθαίνουν» ουσιαστικά (*meaningful learning*), όταν εμπλέκονται με τη θέλησή τους στην επιτέλεση μιας μαθησιακής δραστηριότητας που έχει αξία και νόημα γι' αυτούς.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: ιστοεξερεύνηση (WebQuest), κριτική σκέψη, διαδίκτυο, γνωστικό εργαλείο, ουσιαστική μάθηση (*meaningful learning*)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η στροφή προς την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης στο σχολείο ανιχνεύεται τόσο στην επίσημη εκπαιδευτική πολιτική των δυτικών χωρών όσο και στα προγράμματα των πανεπιστημιακών και ερευνητικών ιδρυμάτων. Δύο γεγονότα φαίνεται να έχουν συντελέσει αποφασιστικά προς αυτήν την κατεύθυνση: πρώτον, η επίδραση της γνωστικής ψυχολογίας στα μοντέλα διδασκαλίας και μάθησης, που ανέδειξε τη σημασία και το ρόλο των εσωτερικών ανώτερων νοητικών λειτουργιών στη μαθησιακή συμπεριφορά του ατόμου, και δεύτερον, η ανάπτυξη του κινήματος της

Κριτικής Σκέψης, που προτάσσει μια συγκεκριμένη αντίληψη για την οργάνωση της διδακτικής παρέμβασης η οποία αποβλέπει στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης και της κατηγορίας των μαθητών με ειδικές ανάγκες (Κουλαϊδής, 2007).

Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης υπήρξε τόσο ραγδαία, ώστε να θεωρείται από πολλούς μελετητές της ως αναγκαίο στοιχείο της εκπαίδευσης, το οποίο, ως ιδεώδες, μπορεί και θα πρέπει να μεταμορφώσει τον τρόπο της διδασκαλίας και της μάθησης των μαθητών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η κριτική σκέψη να αναλυθεί, κατά τις τελευταίες δεκαετίες, πολύ περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον εκπαιδευτικό σκοπό.

Προς την κατεύθυνση της αναμόρφωσης του τρόπου διδασκαλίας σημαντικό ρόλο μπορούν να παίξουν οι νέες τεχνολογίες, κυρίως ο σύγχρονος υπολογιστής, καθώς θεωρούνται από τα ισχυρότερα εργαλεία του εκπαιδευτικού και του μαθητή για την υποστήριξη της διδακτικής πράξης και της μαθησιακής διαδικασίας. Όπως υπογραμμίζει ο Parerf (2003), η επίδραση των νέων τεχνολογιών στην ανάπτυξη ικανοτήτων συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με το γεγονός πως ο μαθητής παροτρύνεται να εμπλακεί τόσο από γνωστικής όσο και συναισθηματικής άποψης σε δραστηριότητες που τις επιλέγει ελεύθερα. Αυτή η δυνατότητα της κινητοποίησής του σφαιρικά, μέσω μιας διαδικασίας που θα του επιτρέψει να καλλιεργήσει τη λογικομαθηματική και τη γλωσσική ευφυΐα του, καθώς και τη διαπροσωπική, την ενδοπροσωπική, την κιναισθητική και την οπτική-χωρική του, θα τον καταστήσει ικανό να αποκαλύψει όλο του το δυναμικό και να επιτύχει την ανάπτυξη ικανοτήτων «υψηλού» επιπέδου, όπως είναι η ικανότητα της κριτικής σκέψης (Κόμης, Derover και Karsenti, 2010).

Σύμφωνα με τον Jonassen (1996:9), οι υπολογιστές ανήκουν στα γνωστικά εργαλεία, που τα ορίζει ως «τα εργαλεία και τα περιβάλλοντα μάθησης που βασίζονται στη χρήση των υπολογιστών, τα οποία έχουν υιοθετηθεί και καθιερωθεί για να διαδραματίζουν το ρόλο του 'πνευματικού' συνεργάτη του μαθητή, ώστε να τον διευκολύνουν να επιτύχει την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της 'υψηλού' επιπέδου μάθησης».

Το πλαίσιο αξιοποίησης των υπολογιστών ως γνωστικών εργαλείων περιλαμβάνει τη σχεδίαση εποικοδομητικών μαθησιακών περιβαλλόντων, τα οποία επιδιώκουν να διαδραματίσουν ένα σημαντικό διδακτικό έργο στην κατεύθυνση της (Μικρόπουλος και Μπέλλου, 2010):

1. Παροχής πολλαπλών αναπαραστάσεων της πραγματικότητας-αποφυγή υπεραπλούστευσης κατά τη διδασκαλία, αναπαραστάση της φυσικής πολυπλοκότητας του φυσικού κόσμου
2. Εστίασης στην οικοδόμηση και όχι στην αναπαραγωγή της γνώσης
3. Δημιουργίας αυθεντικών δραστηριοτήτων μάθησης
4. Παραγωγής εκπαιδευτικών περιβαλλόντων που είναι βασισμένα σε πραγματικές καταστάσεις
5. Καλλιέργειας της κριτικής σκέψης και του αναστοχασμού
6. Υποστήριξης της οικοδόμησης της γνώσης ενταγμένης σε συγκεκριμένο πλαίσιο και περιεχόμενο
7. Προώθησης της συνεργατικής οικοδόμησης της γνώσης μέσα από κοινωνική διαπραγμάτευση σημαντικών θεμάτων.

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΞΕΡΕΥΝΗΣΗΣ (WEBQUEST)

Οι ιστοξερευνήσεις (WebQuest) εισήχθησαν ως όρος για πρώτη φορά από τον Bernie Dodge (1995), για να περιγράψουν ένα σενάριο διδασκαλίας, όπου οι περισσότερες ή σχεδόν όλες οι πληροφορίες που διαχειρίζονται οι μαθητές προέρχονται από κατευθυνόμενη αναζήτηση στο διαδίκτυο, σε δικτυακούς τόπους που έχει επιλέξει από πριν ο εκπαιδευτικός. Η ιστοξερεύνηση αποτελεί μια μαθησιακή δραστηριότητα, που υλοποιείται μέσω της δημιουργίας αυθεντικών δραστηριοτήτων με σκοπό τη διερεύνηση (inquiry) ανοιχτών ερωτημάτων, την καλλιέργεια του αναστοχασμού, την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών και την κοινωνική διαπραγμάτευση της γνώσης πάντα με την καθοδήγηση και την υποστήριξη του εκπαιδευτικού. Τα μέσα, που χρησιμοποιούνται συνήθως για την άντληση των πληροφοριών από την πλευρά των μαθητικών ομάδων, μπορεί να προέρχονται από τις ακόλουθες πηγές (Μικρόπουλος και Μπέλλου, 2010: 97-98):

- Βάσεις Δεδομένων
- Κείμενα
- Ψηφιακές εγκυκλοπαίδειες
- Λεξικά
- Δεδομένα από συζητήσεις στο Διαδίκτυο
- Ιστοσελίδες ποικίλου περιεχομένου
- Συνεντεύξεις πρόσωπο με πρόσωπο με ειδικούς επιστήμονες
- Αλλά και από συμβατικό υλικό (βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες κ. λ. π.).

Τα κυριότερα χαρακτηριστικά μιας διερευνητικής δραστηριότητας τύπου ιστοξερεύνησης συνήθως είναι τα ακόλουθα (Κουλαϊδής, 2007:342):

- ✓ Εστιάζει στην αξιοποίηση και εφαρμογή των πληροφοριών με επιδίωξη την επίλυση ενός προβλήματος και όχι την ατέρμονη αναζήτηση πληροφοριών χωρίς σκοπό στον Παγκόσμιο Ιστό
- ✓ Υποστηρίζει την ανάπτυξη δεξιοτήτων «υψηλού» επιπέδου, όπως είναι η ανάλυση, η σύνθεση και η αξιολόγηση πληροφοριών καθώς και η εμπάθυνση και η εφαρμογή της αποκτηθείσας γνώσης
- ✓ Συμβάλλει στην οικοδόμηση των γνώσεων και στην «εννοιολογική» μάθηση με τις ευκαιρίες ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας και θεματικής προσέγγισης του γνωστικού περιεχομένου που παρέχει
- ✓ Ενθαρρύνει την ενεργοποίηση των μαθητών και τη μαθητοκεντρική μάθηση με τον περιορισμό του ρόλου του εκπαιδευτικού σε επίπεδο καθοδήγησης και συντονισμού της μαθησιακής διαδικασίας
- ✓ Υποστηρίζει τη δημιουργικότητα, καθώς οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν νέα γνωστικά προϊόντα και να επινοήσουν νέους τρόπους παρουσίασης των γνώσεων που έχουν μάθει μέσω της εξερεύνησης του νέου πληροφοριακού υλικού
- ✓ Προωθεί τη συνεργατική και την αλληλεπιδραστική μάθηση, καθώς προσφέρει στα παιδιά ευκαιρίες για διακίνηση των ιδεών τους, για ανταλλαγή των απόψεων και των επιχειρημάτων τους τόσο εντός ομάδας όσο και σε επίπεδο ολομέλειας της τάξης με την παρουσίαση της τελικής τους εργασίας.

Η περιγραφή και η ανάθεση στις ομάδες των μαθητών μιας δραστηριότητας ιστοξερεύνησης (WebQuest) συνήθως γίνεται με την παραπομπή σε μια σχετική με το θέμα ιστοσελίδα. Είναι όμως δυνατό να πραγματοποιηθεί και με την παράδοση ενός τυπικού φύλλου εργασίας, όπου θα προσδιορίζονται με ακρίβεια όλες οι διαδικασίες

της μέλλουσας μαθησιακής δραστηριότητας. Σύμφωνα με τον Dodge (2004), μια ιστοεξερεύνηση έχει συνήθως την ακόλουθη δομή:

- ✓ Εισαγωγή (Introduction): στη φάση αυτή γίνεται μια πρώτη μύηση των μαθητών στην κεντρική ιδέα της δραστηριότητας, όπου επιδιώκεται να γίνει σαφές το αντικείμενο και οι στόχοι της και να τους προπαρασκευάσει για τη μετέπειτα υλοποίησή της.
- ✓ Εργασία ή δραστηριότητα (Task): στο δεύτερο στάδιο προσδιορίζεται με ακρίβεια στις ομάδες των μαθητών η μορφή του τελικού προϊόντος της εργασίας τους, που μπορεί να είναι ένα φύλλο απάντησης, μια εργασία κειμένου, μια παρουσίαση ή μια πολυμεσική εφαρμογή.
- ✓ Διαδικασία (Process): εδώ αναλύεται ο τρόπος εργασίας των μαθητικών ομάδων, παρέχονται οι διάφορες πηγές προέλευσης των πληροφοριών και προσφέρονται οι απαιτούμενες οδηγίες για την ολοκλήρωση του έργου με επιτυχία και αποτελεσματικότητα.
- ✓ Πηγές (Resources): ο εκπαιδευτικός στη φάση αυτή παρέχει στους μαθητές τις απαιτούμενες πηγές, τις οποίες οι τελευταίοι καλούνται να τις αξιοποιήσουν προκειμένου να αντλήσουν το πληροφοριακό τους υλικό.
- ✓ Αξιολόγηση (Evaluation): στο στάδιο αυτό περιγράφεται ο τρόπος και τα μέσα αξιολόγησης του τελικού αποτελέσματος της εργασίας των μαθητικών ομάδων. Θα πρέπει να καθορίζονται με σαφήνεια τα κριτήρια αξιολόγησης του τελικού προϊόντος (κείμενο, περιλήψη, παρουσίαση κ.ά.) καθώς και της συνεισφοράς κάθε μέλους της ομάδας ξεχωριστά.
- ✓ Συμπέρασμα (Conclusion): αυτό αποτελεί το τελευταίο στάδιο της ιστοεξερεύνησης, κατά το οποίο συγκεντρώνονται τα αποτελέσματα της εργασίας των μαθητικών ομάδων, γίνεται μια ανακεφαλαίωση και παραθέτονται πιθανές προτάσεις επίλυσης του προβλήματος.
- ✓ Σελίδα εκπαιδευτικού (Teacher's corner): αφορά τον εκπαιδευτικό, και, συνήθως, πρόκειται για μια ανάρτηση στο διαδίκτυο (σε blog ή ιστοσελίδα), που αποσκοπεί στη δυνατότητα διανομής της πληροφορίας και της παραγόμενης γνώσης από τη συγκεκριμένη ιστοεξερεύνηση, προκειμένου να διευκολύνει τη χρήση της και από άλλους ενδιαφερόμενους εκπαιδευτικούς.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΩΣ ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Σύμφωνα με τον Jonassen (2011), τα κίνητρα που καθοδηγούν τη μάθηση των παιδιών είναι η κατανόηση και η προσπάθεια που καταβάλλονται κάθε φορά για την ολοκλήρωση μιας ανατιθέμενης εργασίας ή δραστηριότητας. Οι μαθητές μας είναι σε θέση να «μαθαίνουν» ουσιαστικά, όταν εμπλέκονται με τη θέλησή τους στην επιτέλεση μιας εργασίας που έχει αξία και νόημα γι' αυτούς. Για να μπορέσει να συντελεστεί αυτό που ονομάζεται «ουσιαστική μάθηση» (meaningful learning), θα πρέπει οι εργασίες που επιδιώκουν να ολοκληρώσουν οι μαθητές να είναι ενεργητικές, εποικοδομητικές, συνειδητές, αυθεντικές και συνεργατικές. Βασική επιδίωξη του σχολείου και, ειδικότερα, του εκπαιδευτικού πρέπει να είναι η παροχή βοήθειας και καθοδήγησης προς τους μαθητές, ώστε να καταστούν ικανοί να αναγνωρίζουν και να επιλύουν προβληματικές καταστάσεις, να κατανοούν νέα φαινόμενα, να δομούν μόνοι τους νοητικά μοντέλα, να θέτουν στόχους και, εν τέλει, να ρυθμίζουν την πορεία της μάθησής τους μέσα σε ένα ομαδικό-συνεργατικό πλαίσιο (να μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν).

Έχει διαπιστωθεί πως οι νέες τεχνολογίες ως γνωστικά εργαλεία, όταν χρησιμοποιούνται με τη μορφή της ολιστικής προσέγγισης, είναι σε θέση να ενισχύσουν την ουσιαστική μάθηση. Όπως υποστηρίζουν οι Jonassen, Peck και Wilson (1999), η ουσιαστική μάθηση περιλαμβάνει τις εξής διαστάσεις:

- ✓ **Ενεργητικότητα**
Οι μαθητές αλληλεπιδρούν με ένα μαθησιακό περιβάλλον και κατευθύνουν τις ενέργειές τους με βάση αυτό, παρατηρώντας ταυτόχρονα τις επιδράσεις των δικών τους παρεμβάσεων και δομώντας τις προσωπικές τους ερμηνείες για την εξήγηση του υπό μελέτη φαινομένου με γνώμονα τις επιπτώσεις των επιλογών τους. Έτσι, έχουν τη δυνατότητα να διαχειρίζονται ενεργητικά τα αντικείμενα και τα εργαλεία της μάθησης, καθώς και τις παραμέτρους του περιβάλλοντος στο οποίο εργάζονται και κατακτούν την ικανότητα να παρατηρούν τα αποτελέσματα των χειρισμών τους.
- ✓ **Εποικοδομητικότητα**
Οι μαθητές έρχονται σε επαφή και ενσωματώνουν νέες εμπειρίες και γνώσεις με βάση την προϋπάρχουσα γνώση τους για τον κόσμο και οικοδομούν τα δικά τους απλοϊκά νοητικά μοντέλα, με σκοπό να επεξηγήσουν τις παρατηρήσεις τους. Αυτά τα μοντέλα, σταδιακά, γίνονται πιο σύνθετα, καθώς απαιτούν από τους μαθητές να αναπαραστήσουν νοητικά την κατανόησή τους με διαφορετικούς τρόπους μέσω της χρήσης διαφορετικών διαδικασιών σκέψης, με απώτερο σκοπό το σχηματισμό των εννοιών.
- ✓ **Προθετικότητα/συνειδητότητα**
Οι μαθητές είναι σε θέση να έχουν επίγνωση των διδακτικών στόχων, της διαδικασίας που ακολουθούν, των αποφάσεων που λαμβάνουν, των στρατηγικών που χρησιμοποιούν και των επιχειρημάτων που εντοπίζουν. Όταν οι τεχνολογίες ωθούν τα παιδιά να αρθρώνουν και να απεικονίζουν τη δική τους κατανόηση γύρω από την επιτέλεση καθημερινών δραστηριοτήτων με τρόπο σκόπιμο και συνειδητό, τότε λέμε πως λειτουργούν στο πλαίσιο της ουσιαστικής μάθησης.
- ✓ **Αυθεντικότητα**
Οι μαθησιακές δραστηριότητες προέρχονται είτε από σημαντικά θέματα του πραγματικού κόσμου είτε αφορούν περιβάλλοντα μάθησης που βασίζονται στη μελέτη περίπτωσης και στην επίλυση προβλημάτων. Μ' αυτό τον τρόπο υποβοηθούνται τα παιδιά να κατανοούν και να ανακαλούν καλύτερα στη μνήμη τους τη γνώση και να είναι σε θέση να τη χρησιμοποιούν με περισσότερη συνέπεια σε νέες καταστάσεις.
- ✓ **Συνεργατικότητα**
Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες, διαπραγματεύονται μέσα σε ένα συλλογικό κλίμα, ένα ζήτημα ως κοινή επιδίωξη και κατανοούν πλήρως το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους καθώς και τις μεθόδους που οφείλουν να υιοθετήσουν για να το ολοκληρώσουν με επιτυχία. Οι τεχνολογίες είναι ικανές να προωθήσουν αυτή τη μορφή συλλογικής-διαλογικής διαδικασίας, να διασυνδέσουν τα παιδιά της ίδιας τάξης, της ίδιας πόλης ή και όλου του κόσμου για να καταστούν μέλη των κοινοτήτων μάθησης και εν τέλει να διαπιστώσουν πως υπάρχουν πολλαπλοί τρόποι θεώρησης του κόσμου και πολλαπλές λύσεις στα περισσότερα προβλήματα της ζωής (Jonassen, et. al.,2011).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Το χρονικό διάστημα από τις 18 Φεβρουαρίου έως τις 22 Φεβρουαρίου 2013 πραγματοποιήθηκε η υλοποίηση της σχεδιαζόμενης διδακτικής παρέμβασης στο ΣΤ'1 τμήμα του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Δράμας. Πιο συγκεκριμένα, οι δεκαέξι μαθητές της έκτης τάξης του εν λόγω δημοτικού σχολείου, που βρίσκεται σε σχετικά κεντρική συνοικία της πόλης, εφάρμοσαν στην πράξη τους στόχους (γνωστικούς, συναισθηματικούς, ψυχοκοινωνικούς) ενός διαθεματικού σχεδίου εργασίας με βάση την παιδαγωγική τεχνική της ιστοεξερεύνησης.

Η επιλογή του θέματος των δικαιωμάτων του παιδιού βασίστηκε στο κριτήριο ότι το ζήτημα αυτό εμπίπτει στα άμεσα ενδιαφέροντα των μαθητών και ότι υπάρχει άλλωστε σχετική ενότητα του Α.Π.Σ. του μαθήματος της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής της ίδιας τάξης. Μια πρώτη συζήτηση με τα παιδιά για τη θεσμοθέτηση της 11^{ης} Δεκεμβρίου ως παγκόσμιας ημέρας για το παιδί και τα δικαιώματά του, στάθηκε ικανή να εξασφαλιστεί η συναίνεσή τους για την ενασχόλησή τους με το θέμα αυτό.

Το σχέδιο εργασίας διαμορφώθηκε σκόπιμα ως διαθεματικό, καθώς για την πραγματοποίησή του διαπλέκονται ισόρροπα και δημιουργικά τα γνωστικά αντικείμενα της Γλώσσας, της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, της Ιστορίας, της Γεωγραφίας, της Αισθητικής Αγωγής και της Πληροφορικής. Με βάση τις προτάσεις των παιδιών και με τις απαραίτητες τροποποιήσεις, καταλήξαμε από κοινού στη διατύπωση των ακόλουθων υπό διερεύνηση θεματικών ενοτήτων:

- ✓ Η Διεθνής Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού
- ✓ Τα σημαντικότερα άρθρα-δικαιώματα της Σύμβασης
- ✓ Ιστορική αναδρομή στα δικαιώματα του παιδιού
- ✓ Δικαιώματα παιδιού και κινούμενα σχέδια της Unicef
- ✓ Παραβιάσεις δικαιωμάτων του παιδιού
- ✓ Διεθνείς και ελληνικές οργανώσεις για τα δικαιώματα του παιδιού
- ✓ Ομάδες των βασικών δικαιωμάτων του παιδιού
- ✓ Η δράση της ανθρωπιστικής οργάνωσης της Unicef
- ✓ Το πρόβλημα του παιδικού υποσιτισμού στις τρίτες χώρες
- ✓ Δικαιώματα και υποχρεώσεις του παιδιού
- ✓ Κανόνες σχολικής συμπεριφοράς

Κρίθηκε σκόπιμο κάθε μαθητική ομάδα να δημιουργήσει ένα χάρτινο καρτελάκι με τον αριθμό και την ονομασία της, προκειμένου να το τοποθετήσει μπροστά από το χώρο εργασίας της. Αφού κατατέθηκαν διάφορες προτάσεις από την πλευρά των παιδιών για την πιθανή ονομασία της ομάδας τους, τελικώς υιοθετήθηκαν οι ακόλουθοι ονομαστικοί προσδιορισμοί:

- 1^η ομάδα: Συνήγοροι του παιδιού (μοβ ομάδα)**
- 2^η ομάδα: Υπερασπιστές του παιδιού (μπλε ομάδα)**
- 3^η ομάδα: Προστάτες του παιδιού (πράσινη ομάδα)**
- 4^η ομάδα: Σύμμαχοι του παιδιού (κόκκινη ομάδα)**
- 5^η ομάδα: Σύμβουλοι του παιδιού (πορτοκαλή ομάδα)**

Μετά το χωρισμό των ομάδων και πριν αρχίσουν οι διαδικασίες εντοπισμού και καταγραφής των πληροφοριών του υποθέματος της καθεμιάς, ζητήθηκε από τα παιδιά να ορίσουν μόνοι τους τις αρμοδιότητες κάθε μέλους τους ως εξής:

- υπεύθυνος ομάδας
- γραμματέας ομάδας
- εκπρόσωπος-παρουσιαστής κειμένων ομάδας.

Σε κάθε ομάδα μαθητών δόθηκε ένα ειδικό καθοδηγητικό δισέλιδο φυλλάδιο (παρατίθεται στο Παράρτημα και αποτελεί μετεξέλιξη μιας υπάρχουσας ιστοσεξερύνησης, η οποία ανακτήθηκε από την ιστοσελίδα: <http://jennydour.weebly.com/2eta-omicronmu940deltaalpha.html>), το οποίο περιλάμβανε τις δύο βασικές δραστηριότητες που όφειλαν οι μαθητικές ομάδες να διεκπεραιώσουν, με τις κατευθυντήριες οδηγίες τόσο για την ορθή εκτέλεση των ενεργειών τους όσο και για την καθορισμένη πλοήγησή τους στο διαδίκτυο.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ

A) Η προσφορά ευκαιριών για καλλιέργεια της κριτικής σκέψης των παιδιών

Μέσω των διαδικασιών της ιστοσεξερύνησης δόθηκε η ευκαιρία στους μαθητές να καλλιεργήσουν την κριτική τους ικανότητα και να ασκηθούν στο λογικό τρόπο σκέψης.

Σε επίπεδο ομαδικής εργασίας τα παιδιά ενθαρρύνθηκαν να συγκεντρώσουν πληροφορίες, να τις αναλύσουν και, εν τέλει, να τις αξιολογήσουν, για να είναι σε θέση να τις αξιοποιήσουν στα κείμενά τους. Παρατηρήθηκε ότι οι μικροί ερευνητές επικοινωνούσαν μεταξύ τους, αντάλλασαν πληροφορίες και απόψεις, αποφάσιζαν από κοινού και κατέληγαν σε καλά τεκμηριωμένα συμπεράσματα πάνω στα υπό διερεύνηση ζητήματα.

Η συνθήκη της ήρεμης αντιπαράθεσης για την εξεύρεση της καλύτερης δυνατής απάντησης στα εξεταζόμενα ερωτήματα φάνηκε να επικρατεί στους κόλπους των ομάδων εργασίας. Οι μαθητές επέδειξαν την απαραίτητη ωριμότητα για τις απαιτήσεις του συγκεκριμένου γνωστικού έργου, αποδείχθηκαν ικανοί να θέτουν κείρια ερωτήματα προς τον εκπαιδευτικό της τάξης, λειτούργησαν με «ανοιχτό μυαλό» και μπόρεσαν να διατυπώνουν με σαφήνεια και πληρότητα τις απόψεις τους.

Η ποικίλη προέλευση των ενημερωτικών πηγών του διαδικτύου για το ίδιο θέμα έδωσε τη δυνατότητα στα παιδιά να επισημάνουν τυχόν αντιφατικές ή αντικρουόμενες απόψεις, που απαιτούσαν την περαιτέρω εξακρίβωση για την εγκυρότητα της πληροφόρησης. Τα παιδιά, για να μην υιοθετούν άκριτα πληροφορίες και ισχυρισμούς, είχαν λάβει την οδηγία από το δάσκαλό τους να ελέγχουν την αξιοπιστία του υλικού τους με το κριτήριο της λογικής σκέψης, με σκοπό την αποκάλυψη κάποιας πιθανής σκοπιμότητας του γράφοντος.

Σε αντιπαράθεση με τα δεδομένα της παραδοσιακής διδασκαλίας, όπου οι μαθητές λαμβάνουν έτοιμες τις προσφερόμενες γνώσεις του εκπαιδευτικού, τώρα τα παιδιά βρέθηκαν στο επικοινωνιακό περιβάλλον της ομάδας εργασίας και είχαν την ευκαιρία να επιχειρηματολογήσουν πάνω σε διατυπωμένες απόψεις και, να ενεργοποιήσουν την κριτική τους σκέψη, για να διερευνήσουν καταστάσεις, να αναζητήσουν την «αλήθεια» και να φτάσουν στην παραγωγή της νέας ιδέας.

B) Η κινητοποίηση του αυθόρμητου ενδιαφέροντος των παιδιών

Από την πρώτη στιγμή που ενημερώθηκαν οι μαθητές για την επικείμενη εκπόνηση ενός σχεδίου εργασίας με τη χρήση των νέων τεχνολογιών και, κατά βάση, με την εκτέλεση δικών τους ενεργειών, εκφράστηκε ο αυθόρμητος ενθουσιασμός και η ανυπομονησία τους γι' αυτό. Όταν, μάλιστα, επιλέχθηκε το θέμα των δικαιωμάτων του παιδιού, μέσω συζήτησης και δικής τους τελικής απόφασης, οι μαθητές δεν έκρυβαν την αγωνία τους για την άμεση υλοποίηση της όλης παιδαγωγικής προσπάθειας.

Σε όλες τις φάσεις εκπόνησης του προγράμματος διδασκαλίας τα παιδιά διατήρησαν αμείωτο το ενδιαφέρον τους για δράση και δημιουργική παραγωγή των γνωστικών τους έργων. Ιδιαίτερη ανταπόκριση φάνηκε να δείχνουν τα παιδιά στη

χρήση του υπολογιστή και των προγραμμάτων του, καθώς και στην κατασκευή των αισθητικών τους δημιουργιών. Αυτό που κυρίως φάνηκε να ενεργοποιεί τους μικρούς ερευνητές ήταν η ευκαιρία που τους προσφερόταν να αναλάβουν γνήσιες πρωτοβουλίες δράσης, να μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις σε επίπεδο ομάδας και να εκφράζουν ελεύθερα το δημιουργικό τους ταλέντο.

Ακόμη και την ημέρα της παρουσίασης των αποτελεσμάτων της εργασίας τους τα παιδιά έδειχναν σημάδια ενθουσιασμού ανάμεικτα με συναισθήματα ανησυχίας για την επιτυχή έκβαση της εισήγησής τους. Οι μαθητικές ομάδες εργασίας αποτέλεσαν τους πρωταγωνιστές της μαθησιακής διαδικασίας με επιτυχία, κατάσταση που εξηγεί εν μέρει την εκδήλωση του αμείωτου ενδιαφέροντός τους.

Γ) Η ικανοποιητική λειτουργία των ομάδων εργασίας

Αν και οι μαθητές δεν ήταν ιδιαίτερα συνηθισμένοι να λειτουργούν σε πλαίσιο ομαδικής εργασίας, εντούτοις στην παρούσα παιδαγωγική καινοτομία διαφάνηκε η ικανότητά τους να διαμοιράζουν επιτυχώς ρόλους και αντικείμενα εργασίας, να αλληλεπιδρούν με την επιδίωξη της κοινής και ομόφωνης λήψης αποφάσεων και να οργανώνουν την τελική αποτύπωση και παρουσίασης της συλλογικής τους προσπάθειας.

Δεν χρειάστηκε ούτε μια φορά η παραίνεση του εκπαιδευτικού για την ενεργοποίηση της λειτουργίας των ομάδων εργασίας, γιατί τα παιδιά με απaráμιλλη σοβαρότητα έδειχναν προσηλωμένα στην εκπλήρωση των στόχων του όλου εκπαιδευτικού εγχειρήματος.

Αξίζει να αναφέρουμε πως κάθε μαθητική ομάδα διέθετε ένα συντονιστή, που επιλέχθηκε ομόφωνα από τα ίδια τα μέλη της και αποτελούσε έναν πραγματικό οργανωτή και ηγέτη στην προσπάθεια της επιτυχούς ανταπόκρισής της στις ανάγκες του διαθεματικού προγράμματος διδασκαλίας.

Δ) Ο ρόλος του μαθητοκεντρικού τρόπου προσέγγισης της μάθησης

Ένα από τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της παρούσας παιδαγωγικής παρέμβασης αποτελεί το γεγονός πως οι μαθητικές ομάδες αναδείχθηκαν ως οι πρωταγωνιστές της διδασκαλίας. Το κέντρο βάρους της μαθησιακής διαδικασίας μετατοπίστηκε από το δάσκαλο, που ήταν κυρίαρχος μέχρι τώρα, στους μαθητές που ανέλαβαν, σχεδόν μόνοι τους, να υλοποιήσουν τις ενέργειες του διαθεματικού προγράμματος διδασκαλίας. Αυτός ο μαθητοκεντρικός τρόπος προσέγγισης της μάθησης, αν και στην αρχή φάνηκε να αιφνιδιάζει τα παιδιά, στην πορεία της διαδικασίας τα βοήθησε σημαντικά να «βγουν» από την παθητική τους στάση και να απελευθερώσουν τις κρυμμένες δημιουργικές δυνάμεις τους.

Άλλωστε, οι μαθητές κατέθεσαν και στις συνεντεύξεις τους πως δείχνουν προτίμηση προς το νέο τρόπο μάθησης, που τους παρέχει τη δυνατότητα να έχουν τον κυρίαρχο ρόλο στη μεθόδευση της διδασκαλίας, γεγονός που το δικαιολογούν με το επιχείρημα ότι η διδασκαλία ουσιαστικά διεξάγεται γι' αυτούς, και, επομένως, αυτοί είναι που πρέπει να κατακτήσουν τις νέες γνώσεις.

Ασφαλώς, το σχέδιο εργασίας που εκπονήθηκε από τις ομάδες ήταν απόλυτα οργανωμένο και προσδιορισμένο ως προς την πορεία της εκτέλεσής του έτσι, που να αποτρέπει την περίπτωση της παρεκτροπής ή της παράλειψης από την πλευρά των μαθητών ορισμένων θεμελιωδών γνωστικών εννοιών για την ολοκληρωμένη κατανόηση του εξεταζόμενου θέματος.

Ε) Η δυνατότητα εμπλοκής των παιδιών σε δραστηριότητες «αυθεντικού τύπου» (θέματα της πραγματικής ζωής)

Το σχέδιο εργασίας που υλοποιήθηκε από τους μαθητές της παρούσας μελέτης περίπτωσης, τους έδωσε την ευκαιρία να ασχοληθούν με το άκρως ενδιαφέρον ζήτημα των δικαιωμάτων του παιδιού σε ελληνικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα ίδια τα παιδιά κατέληξαν στην επιλογή του συγκεκριμένου θέματος, γεγονός που ενίσχυσε την κινητοποίηση του αυθόρμητου ενδιαφέροντός τους για δράση και ενημέρωση.

Τα μέλη των ομάδων εργασίας ρίχτηκαν με ενθουσιασμό στην αναζήτηση πληροφοριών για τη σφαιρική θέαση ενός κοινωνικού θέματος, το οποίο τους κέντριζε πολύ έντονα την προσοχή και τους αφορούσε άμεσα.

Τα παιδιά, όπως διαφάνηκε στην πορεία του προγράμματος διδασκαλίας, εξέφρασαν πολλές φορές την έκπληξη και τη συγκίνησή τους, με αφορμή τα προβαλλόμενα βίντεο, για την κατάφωρη παραβίαση των δικαιωμάτων του παιδιού, κυρίως στις χώρες του τρίτου κόσμου.

Αυτό που αποκαλύφθηκε με αδιαμφισβήτητο τρόπο από την όλη παιδαγωγική παρέμβαση είναι το γεγονός πως οι μικροί μαθητές, αν και ασχολούνται με πολλά γνωστικά αντικείμενα στη σχολική τους ζωή, εντούτοις δεν κατέχουν βασικές γνώσεις πάνω σε σημαντικά κοινωνικά θέματα.

Πάντως, στο τέλος του προγράμματος διδασκαλίας οι μικροί ερευνητές φάνηκε να είναι ικανοποιημένοι, καθώς πέτυχαν τους μαθησιακούς στόχους σχεδόν μόνο με δικές τους ενέργειες και κατάφεραν να ενημερωθούν για τις βασικότερες πτυχές του συγκεκριμένου κοινωνικού ζητήματος.

ΣΤ) Η συμβολή της παρέμβασης στην προαγωγή της ανακαλυπτικής-διερευνητικής μάθησης

Με βάση τις διαδικασίες της ιστοεξερεύνησης οι μαθητικές ομάδες είχαν το καθήκον να προσπελάσουν καθορισμένες ιστοσελίδες, να μελετήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες και να συναποφασίσουν το κείμενο που θα διαμόρφωναν, ώστε να ανταποκριθούν με επάρκεια και πληρότητα στις απαιτήσεις της εκάστοτε δραστηριότητας.

Με άλλα λόγια, αυτό που συνέτεινε καθοριστικά προς την κατεύθυνση της ανακαλυπτικής μάθησης διαφάνηκε πως ήταν η ενθάρρυνση των μικρών ερευνητών να λειτουργήσουν μέσω ενός λογικο-κριτικού τρόπου σκέψης, να καλλιεργήσουν τη διαισθητική τους νόηση, να είναι ικανοί να πρωτοτυπήσουν και να παραγάγουν καινοτόμες λύσεις για την επίλυση προβληματικών καταστάσεων. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη των γνωστικών στόχων του προγράμματος διδασκαλίας αποτέλεσε η οργανωμένη διερεύνηση, η επιτυχής ανακάλυψη και η δημιουργική παραγωγή της νέας γνώσης μόνο με τις δυνάμεις και τις επιλογές των παιδιών και τη διακριτική καθοδήγηση από την πλευρά του δασκάλου τους.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΕΣ

Jonassen, D., Howland, J., Marra, R., Crismode, D. (2011). *Ουσιαστική μάθηση με την τεχνολογία*, επιμ. Ν. Γαλάνη, μετάφραση: Β. Μητροπούλου. Αθήνα: Μέθεξις

Κόμης, Β., Depover Ch., Karsenti, Th. (2010). *Διδασκαλία με χρήση της τεχνολογίας, προώθηση της μάθησης, ανάπτυξη ικανοτήτων*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Κουλαϊδής, Β. [επιστ. επιμέλεια] (2007). *Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις για την ανάπτυξη Κριτικής- Δημιουργικής Σκέψης για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση*. Αθήνα: Ο.Ε.Π.ΕΚ.

Lipman, M. (2003). *Η σκέψη στην Εκπαίδευση*, επιμ. Β. Παππή, μετάφραση: Σαλαμός Γ. Αθήνα: Πατάκης.

Marples, R. (2003). *Οι σκοποί της Εκπαίδευσης*, μετάφραση: Χατζηπαντελή Π., Αθήνα: Μεταίχμιο.

Ματσαγγούρας, Η. (2007). *Στρατηγικές Διδασκαλίας, η Κριτική Σκέψη στη Διδακτική πράξη*. Αθήνα: Gutenberg.

Μαυροσκούφης, Δ. (2008). *Διδακτική μεθοδολογία και Ανάπτυξη της Κριτικής Σκέψης: Εισαγωγή και Αναλυτικός Βιβλιογραφικός Οδηγός*. Θεσσαλονίκη: Αδελφοί Κυριακίδη.

Μικρόπουλος, Τ. (2006). *Ο υπολογιστής ως γνωστικό εργαλείο*. Αθήνα: Ελληνικά γράμματα.

Μικρόπουλος, Τ., Μπέλλου, Ι. (2010). *Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Μπονίδης, Κ. (2004). *Το περιεχόμενο του σχολικού βιβλίου ως αντικείμενο έρευνας. Διαχρονική εξέταση της σχετικής έρευνας και μεθοδολογικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Μεταίχμιο

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΕΣ

Costa, A. (2001). *Developing Minds. A Resource Book for Teaching Thinking*. Virginia: ASCD.

Dodge, B. (2001). *Some thoughts about WebQuest*, http://webquest.sdsu.edu/about_webquests.html (ανακτήθηκε)

Fisher, A. (2001). *Critical Thinking: An Introduction*, Cambridge. UK: Cambridge University press.

Jonassen, D. (1996). *Computers in the classroom. Mindtools for critical thinking*. New Jersey: Prentice- Hall.

Jonassen, D. H., Peck K. L. & Wilson, B. G. (1999). *Learning With Technology: A Constructivist Perspective*. New Jersey: Prentice- Hall.

Jonassen, D. (2000). "Computers as mindtools for schools: engaging critical thinking" , *Tech Trends*, 43(2), 24-32

Jonassen, D. (2006). *Modeling with Technology: Mindtools for conceptual change*. New Jersey: Prentice- Hall.

Papert, S. (1975). "Teaching children thinking", *Journal of Structural Learning*, 4, 219-229.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΙΣΕΛΙΔΟ

1η ομάδα: Συνήγοροι του παιδιού (μοβ ομάδα)

1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Εσείς παιδιά θα μπειτε στην παρακάτω ιστοσελίδα <http://www.0-18.gr> (Συνήγορος του παιδιού).

Θα περιηγηθείτε για λίγη ώρα στις θεματικές υποενότητες της που έχουν σχέση με την ηλικία σας (0-18).

Στη συνέχεια, θα μπειτε στην υποενότητα «Βίντεο, σποτ & έντυπα» και θα βρείτε το έντυπο με τον τίτλο: "Έχω, έχεις, έχει...όλοι έχουμε δικαιώματα".

Για να έχετε μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα των άρθρων της Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού, μπορείτε να δείτε και τον ακόλουθο σύνδεσμο, όπου τα άρθρα είναι γραμμένα με απλά λόγια:

<http://www.0-18.gr/gia-paidia/ta-dikaiomata-soy>

Προσπαθήστε τώρα να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα:

1. Τι είναι η Σύμβαση για τα δικαιώματα του Παιδιού;
2. Ποια είναι τα σημαντικότερα δικαιώματα του παιδιού;
3. Αν θέλετε μπορείτε να λύσετε και το σταυρόλεξο!!
4. Πόσα είναι συνολικά τα άρθρα της Σύμβασης, προσπαθήστε να τα καταγράψετε με λίγα λόγια;

2η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Έπειτα μικροί ερευνητές μπορείτε να δείτε το παρακάτω βίντεο που αναφέρεται στα δικαιώματα του παιδιού, το οποίο δημιουργήθηκε από μια ομάδα μαθητών Γυμνασίου:

Δικαιώματα του Παιδιού. Mp4

Αφού επιλέξετε τις απαραίτητες πληροφορίες συμπληρώστε το παρακάτω σχεδιάγραμμα, γράφοντας μερικά από τα σημαντικότερα δικαιώματα του παιδιού. Για να το κάνετε αυτό, ανοίξτε το παρακάτω έγγραφο.

[χώρος για σχεδιάγραμμα]

Παρουσιάστε το σχεδιάγραμμα της ομάδας σας και στην υπόλοιπη τάξη.

Τέλος, παράλληλα με το σχεδιάγραμμα και με αφορμή τις εικόνες που είδατε, προσπαθήστε να δημιουργήσετε τις δικές σας ζωγραφικές συνθέσεις για τα δικαιώματα του παιδιού.

2η ομάδα: Υπερασπιστές του παιδιού (μπλε ομάδα)

1η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Δυστυχώς, παιδιά, υπάρχουν φορές που η Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού δεν εφαρμόζεται και καθημερινά συναντάμε περιπτώσεις παιδιών που παραβιάζονται τα δικαιώματά τους!

Η δική σας ομάδα θα ασχοληθεί ακριβώς με αυτό. Αρχικά, θα μπειτε στην παρακάτω σελίδα για να δείτε μερικά από τα βασικά δικαιώματα των παιδιών σε κινούμενα σχέδια από τη unicef, τα οποία προσπαθήστε να γράψετε τη μικρή ιστορία τους στο σημειωματάριό σας (με δικά σας λόγια):
http://www.childcom.org.cy/ccr/ccr.nsf/DMLindex_gr/DMLindex_gr?OpenDocument&tweeblylink_new_window

Στη συνέχεια, θα περιηγηθείτε στην παρακάτω σελίδα, θα δείτε τα βίντεο που υπάρχουν σ' αυτήν και θα εντοπίσετε στην παραβίαση ποιων δικαιωμάτων αναφέρονται:

http://somatikitimoria.gr/downloads.htm&tweeblylink_new_window

Κατόπιν, δείτε και το παρακάτω βίντεο:

Παιδική εργασία στον 19ο αιώνα. Mp4

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που συλλέξατε από τις ιστοσελίδες και το βίντεο, συζητήστε με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας σας ποια δικαιώματα στερούνται τα

παιδιά που βιώνουν τη σωματική τιμωρία αλλά και την παιδική εργασία και καταγράψτε τα.

Τέλος, δημιουργήστε μια αφίσα κατά της σωματικής τιμωρίας και της παιδικής εργασίας και παρουσιάστε την στην τάξη (πάρτε ιδέες από το Φυλλάδιο -δεκάλογος κατά της σωματικής τιμωρίας στα παιδιά).

2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Πώς προστατεύονται τα δικαιώματα των παιδιών και του ανθρώπου; Μα φυσικά υπάρχουν διάφορες οργανώσεις που φροντίζουν γι αυτό! Η δική σας αποστολή είναι να συλλέξετε πληροφορίες γι' αυτές τις οργανώσεις και για τη δράση της καθεμιάς.

Πατήστε στους παρακάτω συνδέσμους για να μάθετε περισσότερα και προσπαθήστε να καταγράψετε με λίγα λόγια την ταυτότητα, το σκοπό και τη δράση της κάθε οργάνωσης.

http://www.actionaid.gr/weeblylink_new_window

http://www.hamogelo.gr/weeblylink_new_window

http://www.unicef.gr/weeblylink_new_window

http://www.mdmgreece.grweeblylink_new_window

http://www.amnesty.org.gr/action/weeblylink_new_window

http://www.0-18.grweeblylink_new_window

3η ομάδα: Προστάτες του παιδιού (πράσινη ομάδα)

1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Εσείς, παιδιά, θα μπειτε στη μηχανή αναζήτησης της google, θα γράψετε τις λέξεις "δικαιώματα παιδιού", θα πατήσετε εικόνες και θα κάνετε αναζήτηση. Θα βρείτε εικόνες σχετικές με τα δικαιώματα, θα τις αποθηκεύσετε στο αρχείο "Εικόνες μου" και στη συνέχεια θα τις χρησιμοποιήσετε για να φτιάξετε ένα Power Point με τίτλο "Τα δικαιώματα του παιδιού" (θα γράψετε και τίτλο για κάθε διαφάνεια).

Πατήστε στον παρακάτω σύνδεσμο για να μπειτε στη μηχανή αναζήτησης.

<http://www.google.gr>

Στη συνέχεια μοιραστείτε την παρουσίασή σας με τις υπόλοιπες ομάδες.

Μπορείτε παιδιά συγχρόνως με το power point να δημιουργήσετε σε χρωματιστά χαρτόνια τις δικές σας αφίσες για τα δικαιώματα του παιδιού.

2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Παιδιά ως δεύτερη αποστολή σας έχετε να συλλέξετε πληροφορίες από το διαδίκτυο για τη Διεθνή Σύμβαση για τα δικαιώματα του Παιδιού. Θα σας βοηθήσουν αρκετά οι παρακάτω ιστοσελίδες:

http://www.medlook.net/kids/childrights.aspweeblylink_new_window

http://www.childcom.org.cy/ccr/ccr.nsf/DMLrights_gr/DMLrights_gr?OpenDocumentweeblylink_new_window

Εδώ, επίσης, θα βρείτε τη Σύμβαση με απλά λόγια για σας τα παιδιά:

http://www.0-18.gr/videos/binteo-entypa#anchor-2weeblylink_new_window

Κατόπιν, καταγράψτε προσεκτικά ορισμένες βασικές πληροφορίες που συλλέξατε για τη Σύμβαση, όπως:

- 1.Τι είναι η Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού;
- 2.Ποιο θεωρείται παιδί;
- 3.Γιατί δημιουργήθηκε η ειδική σύμβαση για παιδιά;
- 4.Πόσα άρθρα περιέχει;
- 5.Σε ποιες ομάδες χωρίζονται τα βασικά δικαιώματα του παιδιού;
- 6.Ποια δικαιώματα θεωρείτε πιο σημαντικά;

Στη συνέχεια μπορείτε να δείτε την αφίσα για τα δικαιώματα του παιδιού (πατήστε στο σύνδεσμο που ακολουθεί) και να προσπαθήσετε να φτιάξετε κάτι παρόμοιο σ' ένα χρωματιστό χαρτόνι.

http://www.childcom.org.cy/ccr/ccr.nsf/DMLposters_gr/DMLposters_gr?OpenDocument

4η ομάδα: Σύμμαχοι του παιδιού (κόκκινη ομάδα)

1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Εσείς, παιδιά, θα περιηγηθείτε στο διαδίκτυο για να βρείτε πληροφορίες για τη Unicef. Όλοι θα έχετε ακούσει γι' αυτή τη διεθνή οργάνωση προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού! Πατήστε στους παρακάτω συνδέσμους για να μάθετε περισσότερα:

http://virtualschool.web.auth.gr/1.4/Praxis/UnicefHistory.htmlweeblylink_new_window

http://www.unicef.gr/histor.phpweeblylink_new_window

Στη συνέχεια, μεταδώστε τις γνώσεις σας και στις υπόλοιπες ομάδες, αφού πρώτα δώσετε απαντήσεις στα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Τι είναι η Unicef;
2. Πότε ιδρύθηκε;
3. Για ποιο λόγο ιδρύθηκε;
4. Πώς βοηθάει σήμερα τα παιδιά του κόσμου;
5. Ποια βασικά δικαιώματα προσπαθεί να προασπίσει;

2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η επόμενη αποστολή σας παιδιά στο διαδίκτυο αποτελεί το πρόβλημα της πείνας στον κόσμο, που αγγίζει κυρίως τα μικρά παιδιά. Μπορείτε να ανοίξετε την παρακάτω ιστοσελίδα και αφού μελετήσετε προσεκτικά τα θέματα που αφορούν στο πρόβλημα του παιδικού υποσιτισμού, προσπαθήστε να απαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

www.unicef.gr/oldpress/pdfs/mag64_b.pdf

1. Ποια είναι τα στατιστικά στοιχεία που περιγράφουν το πρόβλημα του παιδικού υποσιτισμού και σε ποιες χώρες εμφανίζεται πιο έντονα;
2. Ποιες λύσεις προτείνει η Unicef για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού;
3. Με ποια μέτρα μπορεί να επιτευχθεί η πρόληψη του προβλήματος της παιδικής παχυσαρκίας στις αναπτυσσόμενες χώρες, όπως είναι η Ελλάδα;

Παρακολουθήστε με την ομάδα σας το βίντεο για το πρόβλημα της παιδικής πείνας στον κόσμο.

[Πείνα στον Κόσμο \(Hunger in the World\).mp4](#)

Κατόπιν, μπορείτε να φτιάξετε μια αφίσα που θα ενημερώνετε τους συμμαθητές σας για το πρόβλημα της παιδικής πείνας σε λευκό χαρτόνι.

5^η ομάδα: Σύμβουλοι του παιδιού (πορτοκαλή ομάδα)

1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Εσείς παιδιά έχετε ως αποστολή να πατήσετε τον ακόλουθο σύνδεσμο, να βρεθείτε σε μια εκπαιδευτική σελίδα, που λέγεται «το Περιβολάκι μας». Αφού γράψετε τις εισαγωγικές πληροφορίες που δίνονται για τα κινούμενα σχέδια της Unicef, μπορείτε να περιγράψετε με σύντομο κείμενο τις ιστορίες που μεταδίδουν τα σποτ της Unicef για τα πιο σημαντικά δικαιώματα των παιδιών.

<http://blogs.sch.gr/geapostoli/2012/05/25/2702/>

Στη συνέχεια μικροί ερευνητές μπορείτε να μεταβείτε στο σύνδεσμο:

<http://blogs.sch.gr/geapostoli/2011/12/11/%CE%B7-%CF%87%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%89%CE%BC%CE%AC%CF%84%CF%89>

<http://blogs.sch.gr/geapostoli/2011/12/11/%CE%B7-%CF%87%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%89%CE%BC%CE%AC%CF%84%CF%89>

<http://blogs.sch.gr/geapostoli/2011/12/11/%CE%B7-%CF%87%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%89%CE%BC%CE%AC%CF%84%CF%89>

[%CE%BD-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CF%8D/](#)

να βρείτε τη Χάρτα των Δικαιωμάτων του παιδιού να τη μελετήσετε (σε μεγέθυνση) και να προσπαθήσετε να την αποτυπώσετε σ' ένα χαρτόνι με τη μορφή ζωγραφικής σύνθεσης.

2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Παιδιά δεν πρέπει να ξεχνάμε πως εκτός από τα δικαιώματα υπάρχουν και οι υποχρεώσεις, τις οποίες οφείλουμε να τηρούμε στην καθημερινή μας ζωή. Μπορείτε να εισέλθετε στον παρακάτω σύνδεσμο και να δείτε ένα πολύ ενδιαφέρον φυλλάδιο του Ελληνικού Κολλεγίου Θεσσαλονίκης για τα Δικαιώματα και τις Υποχρεώσεις του παιδιού στο σχολείο.

http://www.hellenic-college.gr/db_data/publications/studentbooks/human-rights-2011.pdf

Αφού περιηγηθείτε στις σελίδες του φυλλαδίου και διαβάσετε σχετικά γρήγορα τα δικαιώματα του παιδιού, μπορείτε να πάτε στη σελίδα 12, όπου βρίσκονται οι «Κανόνες συμπεριφοράς στο σχολείο». Από τη σελίδα 13 έως 27 υπάρχουν μικρά κείμενα και αντίστοιχα σκίτσα, που περιγράφουν ορισμένους κανόνες συμπεριφοράς στο σχολείο. Μπορείτε να καταγράψετε στο σημειωματάριό σας αυτούς τους κανόνες, που τους θεωρείτε πιο σημαντικούς και να τους ανακοινώσετε και στους συμμαθητές σας.

Ασφαλώς, θα ήταν πιο χρήσιμο να τους αποτυπώσετε σε ένα λευκό χαρτόνι πλαισιωμένους με δικές σας ζωγραφιές για να μπορέσουν να τους δουν και οι υπόλοιποι μαθητές του σχολείου.

Τέλος, μπορείτε να αναρτήσετε τους κανόνες συμπεριφοράς μαζί με τη χάρτα των δικαιωμάτων του παιδιού στον πίνακα ανακοινώσεων του σχολείου.

Πηγή: <http://jennydour.weebly.com/2eta-omicronmu940deltaalpha.html>